Afschaffing verkoop treintickets aan boord stoot op de realiteit

Nieuws dinsdag 31 maart 2026

In december 2025 werd ACOD Spoor op de hoogte gebracht van de intentie tot stopzetting van verkoop van treintickets aan boord vanaf 1 juli 2026, en vervolgens nogmaals afgelopen maandag, tijdens de vergadering van het Comité Anti-agressie.

De NMBS heeft begin januari advies gevraagd aan het Raadgevend Comité van de Treinreizigers (RGCT). Dit verzoek gaat over de toekomst van de verkoop aan boord, gezien in een breder kader van fraudebestrijding. Het is goed om te weten dat in februari 2024 de wet-Dermagne de verplichting heeft ingevoerd om contante betalingen te accepteren bij transacties waarbij de verkoper en de koper fysiek aanwezig zijn. Bovendien heeft de FOD Economie halverwege 2025 de NMBS een jaar uitstel gegeven om aan deze wettelijke verplichting te voldoen.

De NMBS stond dus voor een keuze:
- de verkoop aan boord volledig afschaffen, of
- contante betalingen opnieuw invoeren.

De NMBS heeft aangegeven dat een terugkeer naar contante betalingen om veiligheidsredenen voor het personeel niet wenselijk is. Ze is daarom van plan om vanaf juli 2026 een einde te maken aan de verkoop aan boord.

ACOD Spoor heeft twijfels bij de gevolgde procedure

We stellen namelijk vast dat de risicoanalyse nog steeds loopt, terwijl bepaalde beslissingen al genomen zijn. Deze analyse moet echter worden voorgelegd aan de instanties die bevoegd zijn voor welzijn op het werk, en de preventiemaatregelen die daaruit voortvloeien moeten worden besproken in de Comités PBW.

ACOD Spoor verwacht dat deze analyse op objectieve wijze aantoont dat de beoogde maatregelen daadwerkelijk zullen bijdragen aan het terugdringen van agressie. We herinneren eraan dat soortgelijke garanties werden gegeven bij de invoering van cashloze betalingen in de treinen, zonder noemenswaardige resultaten.

Er zijn nog veel essentiële vragen onbeantwoord en die moeten nog besproken worden.

De ACOD Spoor benadrukt ook dat een reiziger die geen vervoersbewijs kan kopen – vanwege een storing in de automaat, een defect of een technisch probleem met de apps – niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor een situatie waar hij niets aan kan doen. De kwestie van de vervanging van defecte ticketautomaten en de

diverse technische storingen is tot op heden onvoldoende aangepakt.

Tot slot willen we benadrukken dat het feit dat je geen geldig vervoersbewijs hebt, op zich nog geen fraude is. Fraude impliceert een opzettelijke intentie, wat het onderscheidt van onregelmatigheden met een ongeldig vervoersbewijs, die vaak onbedoeld zijn. Het is dan ook onaanvaardbaar dat de NMBS deze onregelmatigheden systematisch zal bestraffen met een boete van 90 €.

Een alternatieve en meer evenredige aanpak zou erin bestaan de betrokken reiziger de mogelijkheid te bieden onmiddellijk een geldig vervoerbewijs aan te schaffen, in plaats van een automatische sanctie op te leggen.

De ACOD Spoor benadrukt nogmaals dat de daadwerkelijke toegankelijkheid tot de aankoop van een ticket – of het nu via automaten of apps is – vandaag de dag nog lang niet gegarandeerd is, waardoor een grondige reflectie onontbeerlijk is alvorens de verkoop aan boord definitief af te schaffen.

Tony Fonteyne, voorzitter ACOD Spoor